

6. Тернівський Т. Чи можна продовольчу безпеку держави забезпечити лопатою та граблями? / Т. Тернівський // *Агробізнес сьогодні*. – 2014. – № 1–2 (272–273) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2012-12-28-14-20-29/2023-2014-02-17-10-37-52.html>.

7. Бейкун А. Л. Управлінсько-правові аспекти формування та розвитку державної природноресурсової політики / А. Л. Бейкун // *Право України*. – 2006. – № 10. – С. 115–119.

8. Коваленко Т. Фермерські господарства: правове регулювання відновлення платоспроможності та банкрутства / Т. Коваленко // *Агробізнес сьогодні*. – 2012. – № 13 (236) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/1152-2012-07-11-09-41-58.html>.

9. Коваленко Т. Правові питання створення фермерського господарства / Т. Коваленко // *Агробізнес сьогодні*. – 2013. – № 20 (267) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/1867-2013-11-06-10-15-53.html>.

10. Підтримка сільськогосподарських товаровиробників: новели правового регулювання // *Агробізнес сьогодні*. – 2012. – № 4 (227) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/900-2012-03-02-13-20-15.html>.

11. Кубай Т. Всім назад у колгосп, чи нова формула сільгоспокооперативу / Т. Кубай // *Агробізнес сьогодні*. – 2013. – № 6 (253) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/1524-2013-04-17-09-14-09.html>.

12. Струць М. Проблемний законопроект / М. Струць // *Агробізнес сьогодні*. – 2011. – № 10 (209) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/419-2011-05-24-09-28-46.html>.

В. Л. Бредіхіна

доцент, канд. юрид. наук, доцент кафедри екологічного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Охорона і відновлення довкілля, забезпечення екологічної безпеки населення як загальної системи життєзабезпечення людини в сучасних умовах перетворюються в задачу першорядної ваги з точки зору збереження генофонду народу України, а також перспектив економічного і соціального розвитку нашої держави. Головною умовою поставленої задачі є реалізація всіма суб'єктами влади та господарювання концепції сталого розвитку, згідно з якою економічні та екологічні показники мають відігравати однаково важливу роль при складанні соціально-економічних та політичних програм та планів.

Вважається, що для прогнозування сталого розвитку держави необхідний перехід від традиційних показників економічної діяльності до створення системи еколого-економічних показників, наприклад: а) показників природоохоронних витрат для всіх видів виробництва; б) оцін-

ки розмірів екологічної шкоди від різних видів антропогенного впливу; в) оцінки впливу господарчої або іншої діяльності на стан довкілля.

Отже, серед основних принципів та одночасно інструментів національної екологічної політики цілком обґрунтовано важливе місце посідає забезпечення врахування екологічних наслідків під час прийняття управлінських рішень при розробленні документів, які містять політичні або програмні засади державного, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Виявлення й прогнозування очікуваного впливу на навколишнє середовище, здоров'я і добробут людей з боку господарської та іншої діяльності є метою, так званої, оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС), методологія здійснення якої дістала своє визнання майже в усіх розвинених країнах світу та міжнародних фінансових установах. Міжнародно-правову регламентацію ОВНС отримала завдяки Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Еспо, 1991 р.), а також Директивам ЄС 85/337/ЄЕС «Про оцінку наслідків впливу деяких державних та приватних проектів на навколишнє середовище» від 27 червня 1985 р. та 2001/42/ЄС «Про оцінку впливу на стан довкілля окремих проектів та програм» від 27 червня 2001 р. та іншим документам, що доповнюють зазначені. Відповідно до міжнародного законодавства, ОВНС є обов'язковою процедурою та одним з ключових елементів попередження забруднення довкілля, його природних ресурсів, екосистем, а також запобігання погіршення стану здоров'я населення в процесі реалізації проектів господарської та іншої діяльності.

На національному рівні загальні засади та вимоги до ОВНС визначені у законах України «Про охорону навколишнього природного середовища» (ст. 51), «Про екологічну експертизу» (ст.ст. 35–36), Державними будівельними нормами України ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будівель і споруд» тощо.

Згідно з зазначеними нормативними актами, проекти господарської та іншої діяльності повинні мати матеріали оцінки їхнього впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей. Така оцінка має здійснюватись з урахуванням вимог законодавства про охорону довкілля, екологічної ємності певної території, стану навколишнього природного середовища у місці, де планується розміщення об'єктів, екологічних прогнозів, перспектив суспільно-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу шкідливих чинників та об'єктів на довкілля.

Однак, незважаючи на досить розвинуту нормативну регламентацію ОВНС в українському та міжнародному законодавстві, слід відзначити деякі проблеми та неузгодженості у практичній реалізації зазначених основних нормативних положень.